

Такризи

ба автореферати диссертатсияи номзодии Кабирзода Зухро Одилшо дар мавзуй «Синтез, омӯзиши хосиятҳои физикӣ-химиявӣ ҳосилаҳои нави эпи-, α -моно- ва α,γ -дихлоргидрини глитсерол дар асоси катехоламинҳо», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои химия аз рӯйи ихтисоси 02.00.03 – Химияи органикӣ

Солҳои охир, химияи пептидҳо ба яке аз самтҳои марбутатаи химияи биорганикии муосир табдил ёфтааст. Ин пеш аз ҳама ба мафҳуми истисноии моддаҳои пептидӣ-сафедагӣ алоқаманд аст, ки вазифаҳои гуногунро дар организми зинда иҷро мекунад.

Таҷрибот дар соҳаи химияи пептидҳо таҳкурсино барои маънидод намудани сохт ва механизми таъсири биологии моддаҳои сафедагӣ ташкил медиҳад. Бо вуҷуди ин пешрафт дар соҳаи химия ва физикаи пептидҳо ё полипептидҳо, ҳанӯз мушкилоти зиёде мавҷуд аст, ки инсоният барои бартараф кардани он саъю кӯшиши зиёде ба харҷ дода истодааст. Маҳз душвории синтез кардани пептидҳо ва полипептидҳо, дар бисёр ҷиҳатҳо таҷриботро дар самтҳои муҳими химияи биологӣ ва биологияи молекулавӣ маҳдуд мекунад.

Дар айни замон, усулҳои синтези химиявӣ имкон медиҳанд, ки синтези пептидҳо ва полипептидҳо бо истифодаи ҳама намуди аминокислотаҳо бо ягон моддаи онро ивазкунанда гузаронида шавад. Бинобар ин яке аз вазифаҳои муҳими химияи пептидҳои муосир, ин синтез ва ҷустуҷӯи усулҳои нави синтези пептидҳо ва полипептидҳо ба ҳисоб меравад.

Вазифаи муҳими химияи биорганикии муосир, тағйирёбии моддаҳои фаъоли биологӣ, ки алақай маълум аст бо мақсади паст намудани захрнокӣ онҳо, баланд бардоштани таъсири ғоидабахшии онҳо, беҳтар намудани хусусияти онҳо ба ҳисоб меравад. Диққати махсус ба ҳосилаҳои аминокислотагӣ ва пептидӣ дода мешавад, зеро ки пеш аз ҳама онҳо ба таъсири гузаронандагии моддаҳои фаъоли биологӣ мусоидат менамоянд.

Бинобар ин ҳангоми хондани автореферати Кабирзода З.О. маълум гардид, ки суҳан оид ба коркард ва такмили методикаи синтези ҳосилаҳои эпи-, α -моно- ва α,γ -дихлоргидрини глитсерол бо катехоламинҳо, оид ба синтез, омӯзиши реаксияи байни эпи-, α -моно- ва α,γ -дихлоргидрини глитсерол бо катехоламинҳо аз ҳисоби гурӯҳҳои аминӣ, карбоксилӣ, шароити оптималии синтез, рафти реаксия, тозагии моддаҳои синтезкардашуда, омӯзиши хосиятҳои физикӣ-химиявӣ, тасдиқ намудани сохт, таркиби пайвастаҳои ба дастовардашуда, ҷустуҷӯи роҳҳои дар

амал татбик намудани онҳо ва бо мақсади ба даст овардани моддаҳои фаъоли биологӣ, сӯхан меравад.

Хулоса автореферати диссертатсияи Кабирзода Зухро Одилшо дар мавзӯи «Синтез, омӯзиши хосиятҳои физикӣ-химиявии ҳосилаҳои нави эпи-, α -моно- ва α,γ -дихлоргидрини глитсерол дар асоси катехол-аминҳо», бо мазмуну муҳтаво, масъалагузорӣ, муҳокимарониҳои муфассал ва хулосабарориҳои амиқу дақиқ кори комили илмӣ ва таҳқиқоти пурра анҷомёфта мебошад. Мақолаҳои илмии ҷопнамудаи муҳаккиқ мазмун ва муҳтавои асосии диссертатсияро инъикос мекунад.

Автореферати диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон комилан ҷавобгӯ мебошад. Аз ин рӯ, Кабирзода Зухро Одилшо барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои химия аз рӯи ихтисоси 02.00.03-Химияи органикӣ сазовор аст.

Д.и.х., аз рӯи ихтисоси

02.00.03.-Химияи органикӣ, муовини

Директор оид ба илм ва таълими

Институту химия ба номи В.И. Никитини

Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон

Раҳмонов Р.О.

Нишонӣ: 734063, Душанбе, кӯчаи Айнӣ 299/2, Тоҷикистон

Телефон: (+992) 900-97-01-01. E-mail: tolibshoh@mail.ru

Имзои д.и.х., Р.О.Раҳмоновро тасдиқ мекунам:

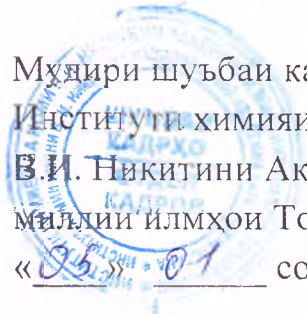
Мудири шуъбаи кадрҳои

Институту химияи ба номи

В.И. Никитини Академияи

миллии илмҳои Тоҷикистон (АМИТ).

«25» 01 соли 2024.

Раҳимова Ф.